# Transit Refakat Belgelerinde Tahsilata Yetkili Ülkeler

T.C - GGM - 11.08.2021 Tarihli 66225202 Sayılı Yazı - İhraç Eşyası İçin Düzenlenen Transit Refakat Belgelerinde Tahsilata Yetkili Ülkenin Belirlenmesi

**T.C. TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü**

**Sayı :** E-96603261-120.99- **Konu :** İhraç Eşyası İçin Düzenlenen Transit Refakat Belgelerinde Tahsilata Yetkili Ülkenin Belirlenmesi

**11.08.2021 / 66225202 DAĞITIM YERLERİNE**

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, ihracat eşyasının yurt dışı edilmesi için düzenlenen ortak transit beyannamelerinin süresi içerisinde varışının haber edilmemesi halinde başlatılan Araştırma süreçlerinde, sınır çıkış (fiili ihracat) işlemi gerçekleştikten sonra transit beyannamesine bağlı ihracat beyannamelerinin "kapanmış" statüye geldiğinin görüldüğü, buna rağmen; varış gümrük idaresince varışı haber edilmeyip, sistemde Araştırma Cevabı olarak "1" kodu ("Varışta Bilinmeyen Sevkiyat") ile dönülen ve (varsa) son sınır geçiş bildirimi yapılan ülkeden TC25 ("Tahsilatla Sorumlu Makamın Belirlenmesi") Formlarına üç aylık yasal cevap süresi içerisinde cevap alınamayan durumlarda, beyanname konusu eşyanın ihracat eşyası olması ve konu ile ilgili açık bir hüküm bulunmaması nedeniyle yapılacak işlemler hususunda tereddüt hasıl olduğu anlaşılmaktadır.

Ortak Transit Sözleşmesinin **'Ortak Transit Rejimi Altında Taşınan Eşya için Araştırma İşlemi'** başlıklı 49 uncu maddesinin sekizinci fıkrası,

"*Bir borcun doğmuş olması halinde hareket ülkesinin gümrük makamı aşağıdaki önlemleri alır:* ...
b) ***borcun tebliğinden sorumlu gümrük idaresini belirler.***" hükmünü;

Aynı sözleşmenin **'Borcun Doğduğu Yer'** başlıklı 114 üncü maddesi,

*"2. Eşya, ibra edilmemiş bir ortak transit rejimine tabi tutulmuşsa ve borcun doğduğu yer bu Maddenin 1 inci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca, aşağıdaki süre sınırlarından;*

*- hareket ülkesinin gümrük makamınca elde edilen kanıta göre borcu doğuran olayların olduğu yerden sorumlu makama, eşyanın varış gümrük idaresine sunulmuş olması gereken son tarihten itibaren yedi aylık süre sınırı dolmadan önce Madde 50'de belirtilen ve bu süre sınırını azami olarak bir ay uzatan bir tahsilat talebi gönderilmedikçe, eşyanın varış gümrük idaresine sunulmuş olması gereken son tarihten itibaren yedi ay;*

*- hareket ülkesinin gümrük makamına eşyanın varışının bildirilmemiş olması ve rejim hak sahibinin yetersiz bilgi sunmuş veya hiç bilgi sunmamış olması durumunda, rejimin ibrası için gereken bilgi talebine rejim hak sahibinin cevabı için Madde 49(4)'te belirtilen süre sınırının aşılmasından itibaren bir ay;*

*içerisinde belirlenemiyorsa; borç, hareket gümrük idaresine sınır geçişini bildiren son transit gümrük idaresinden sorumlu ülkede veya bunun olmaması halinde, hareket gümrük idaresinden sorumlu ülkede doğar.*

*3. Madde 116(1)'de belirtilen gümrük makamları, bu Maddeye göre borcun doğduğu veya doğmuş olduğu kabul edilen ülkenin gümrük makamlarıdır.*" hükmünü;

Yine aynı sözleşmenin **"Borcun Tahsilatının Devredilmesi Talebi"** başlıklı 115 inci maddesi,

*"1. Borcu tebliğ eden yetkili makamlar borcu doğuran olayın gerçekleştiği yer ile ilgili kanıt elde ederse, bu makamlar tahsilat sürecini askıya alır ve derhal her durumda süre sınırı içerisinde bu yerdeki yetkili makamlara kanıtın onaylı bir nüshası da dahil gerekli tüm belgeleri gönderir.*

*2. Bu yerdeki yetkili makamlar, talebin alındığını bildirir ve borcu tebliğ eden yetkili makamları tahsilata yetkili olup olmadıklarına ilişkin bilgilendirir. 28 gün içinde cevap alınmadığı takdirde, borcu tebliğ eden yetkili makamlar, başlattıkları tahsilat işlemlerine derhal devam eder.*" hükmünü amirdir.

Avrupa Komisyonu tarafından 19.04.2021 tarihinde TAXUD/A1/TRA/005/2020-1-EN sayı ile yayımlanan 'Transit El Kitabı'nın 'Yükümlülük ve Tahsilat' başlıklı 8 inci bölümünün **"3.2.2.3. Varsayılan Yer"** başlıklı maddesi,

*"Yetkili makam için bir yükümlülüğün doğduğu yeri belirlemek amacıyla devreye giren kural:*

*-Eşyanın varış idaresine sunulması gereken süre sınırından itibaren yedi aylık zaman zarfı içerisinde veya*

*-Rejim hak sahibinin bilgi sunması için verilen 28 günlük süre zarfının bitimini müteakip bir ay içerisinde (araştırma usulünün başlatılmasından sonra) hareket ülkesinin yetkili makamlarınca talep edilmesine rağmen rejim hak sahibinin yetersiz bilgi sunması veya hiçbir bilgi sunmaması durumunda*

*yer belirlenmesinin olayların gerçekte nerede gerçekleştiğinin belirlenememiş veya yetkili makamlarca eşyanın yükümlülüğünü doğuran bir durumda olduğuna karar verilmiş olması halidir. ...*

*Eğer yedi aylık süre sonunda hiçbir yer belirlenememişse, yükümlülük aşağıda detaylı olarak belirtildiği şekilde doğmuş sayılır:*

***Ortak transitte:***

*- Ya bir transit idaresinde "Sınır Geçiş Bildirimi" (IE118) nin (veya kağıt usulde TC10 transit tavsiye notu) sisteme sunulmuş olduğu son transit giriş idaresi için sorumlu ülkede,*

*- veya bu bulunmuyorsa, hareket idaresi için sorumlu olan ülkede." hükmünü;*

**"3.3.3. Hareket İdaresindeki Yetkili Makamdan Tahsilat Talebi"** başlıklı maddesi, *"Tahsilattan sorumlu makamı net bir şekilde belirlemek amacıyla, hareket ülkesinin yetkili makamı, başka ülkelerin transit işlemi içinde yer almadığı saptanmadıkça, araştırma usulünü başlatmalıdır. Hareket ülkesinin yetkili makamı hareketteki tahsilat usulünün başlatılmasına ilişkin zaman süresi dolmadan gümrük yükümlülüğünün doğduğu yerle ilgili kanıtlara ulaşırsa ve bu yer başka bir üye devlet veya akit ülke gibi görünüyorsa, o zaman "Tahsilat Talebi" mesajı bu makama, tahsilata ilişkin sorumluluğu alması için acilen gönderilir. Varış ülkesindeki yetkili makamlar bu talebi kabul eder veya reddeder."* hükmünü;

**"3.3.5. Talep Edilen Makam Tarafından Tahsilat Kabulü"** başlıklı maddesi, "*Tahsilat için hareket ülkesi tarafından talep edilen yetkili makam bu talebe "Tahsilat Kabul Bildirimi" (IE151) mesajı ile yetkinin devri için "Evet" veya "Hayır" şeklinde belirterek cevap verir. "Hayır" durumunda yetki hareket ülkesinde kalır, "Evet" durumunda talebi kabul eden ve yetki tahsilat usulünü başlatacak olan ülkeye geçer.*

*"Tahsilat Kabul Bildirimi" (IE151) 28 gün içerisinde gönderilecektir."* ... **"Tahsilat talebine cevap verilmemesi"** *Varıştaki talep edilen yetkili makam "Araştırma Talebi" (IE143) mesajını*

*göndermeyerek veya mutabık kalınan süre zarfı içerisinde (en geç 28 gün) tahsilat sorumluluğunu almak için "Tahsilat Kabul Bildirimi (IE151) mesajını göndermeyerek tepkisiz kaldığı durumlarda, yetki talep edilen makamca devralınacağından talep edilen ülkenin yerel transit irtibat memurları harekete geçmek için (Europa Web sitesindeki Transit Ağ Adres Kitabına bakınız) gerekli kanıtlarla bilgilendirilmelidir. Her durumda, hareket ülkesinin yetkili makamı, tahsilata ilişkin önlemler kaldırılmadan, yetkinin kabul edildiğine emin olmalıdır.*

*"Sınır Geçiş Bildirimi" (IE118) mesajı bir transit idaresinde sunulmuşsa, o ülkenin yetkili makamı tahsilata ilişkin sorumlu addedilir.*

Şu akılda bulunmalıdır ki bu mesajlara cevap vermek yasal bir zorunluluktur." hükmünü;

**"3.4.1 Tahsilat işleminin Başlamasından Sonra Elde Edilen Yeni Kanıtlar"** başlıklı maddesi,

"*...Tahsilattan sorumlu olarak belirlenen ilk makam tahsilattan asıl sorumlu olan makama ivedilikle, kanıtlanmış gerçeklere ilişkin belgelerin kopyaları da dahil olmak üzere, tüm ilgili belgeleri EK 8.2'de örneği bulunan TC25 tahsilat bildirimi ile sunar. Bilgiyi alan yeni makam bu bilgiyi aldığını onaylar ve TC25'in yollanmasından sonraki üç ay içerisinde tahsilat sorumluluğunu kabul edip etmediğini doldurulan TC25'i ilk belirlenen makama göndererek belirtir. Üç aylık zaman zarfında bir cevap gelmezse, yetkili olarak belirlenen ilk makam tahsilata ilişkin işlemleri takip eder.*" Hükmünü amirdir.

Bu itibarla;

1. Hareket gümrük idarelerimizce yukarıda belirtilen uluslararası mevzuat hükümleri ile 4 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Transit Rejimi)'nin 45 ila 48 inci maddesi hükümleri çerçevesinde yapılan işlem sonucunda,

2. ***Eşyanın varış gümrük idaresine sunulmuş olması gereken son tarihten itibaren yedi ay,*** hareket gümrük idaresine eşyanın varışının bildirilmemiş olması ve rejim hak sahibinin yetersiz bilgi sunmuş veya hiç bilgi sunmamış olması durumunda, rejimin ibrası için gereken bilgi talebine ***rejim hak sahibinin cevabı için 28 günlük süre sınırının aşılmasından itibaren bir ay*** içerisinde;

tahsilattan sorumlu ülke gümrük idaresinin belirlenememesi hallerinde; yukarıda bahsi geçen TC25 formunun düzenlenerek transit işlemine ilişkin son sınır geçiş bildirimini yapan ülke ile varış ülkesinin gümrük makamlarına intikal ettirilmesi gerekmektedir.

TC25 formunun iletildiği ülke makamlarından, TC25 formlarının gönderilmesinden sonraki 3 ay içerisinde tahsilat sorumluluğunu kabul ettiklerine dair bildirim alınmaması durumunda, tahsilata ilişkin işlemlerin hareket gümrük idaresi tarafından tekemmül ettirilmesi gerektiğinden, transit beyannamesi kapsamı eşyanın serbest dolaşımda bulunan ihracat eşyası olması ve Türkiye Gümrük Bölgesini terk ettiğinin de teyit edilmiş olması (fiili ihracatın gerçekleşmiş olması) durumunda, dolayısıyla hareket gümrük idaresinde transit beyannamesine ilişkin olarak tahsil edilmesi gereken herhangi bir vergi bulunmadığı sonucuna varıldığında, bu kapsamdaki beyannameler hareket gümrük idaresi tarafından nihai statüye getirilebilecektir. Halihazırda tahsilat işlemi hareket gümrük idaresince başlatılmış olan ve bu nedenle REC_COM statüsünde bulunan beyannamelerin nihai statüye getirilebilmesi için ise öncelikle transit beyannamesinin statüsünün REC_DIS'a getirilmesi ve ardından manuel olarak kapatılabilmesi mümkündür.

Bununla birlikte, bu durumdaki ortak transit beyannamelerine ilişkin olarak, gerektiğinde örnekleme de yapılmak suretiyle, ihracat beyannamesine ilişkin bilahare ihracatçıdan ve ihracat beyannamesinde kayıtlı olan alıcının yerleşik olduğu ülkenin gümrük makamlarından bilgi talep edilmek suretiyle ihracat beyannamesi ile karşılaştırma yapılması imkan dahilindedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ Bakan a. Genel Müdür

**Dağıtım:** Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükler

**Yazının Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklayınız.**

**Gümrükler Genel Müdürlüğü için tıklayınız.**